

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A Magyar Dohánykísárosok Országos Szövetségének hivatalos lapja.

A magyarországi nagy- és kistözsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek, valamint a kéziratok küldendők.

TARTALOM: A főváros dohánykísárosaihoz. — Egyöntetű eljárás. — Vegyes hírek.

A főváros dohánykísárosaihoz.

Kellemetlen kötelességet kell teljesítenünk. Arról van szó, hogy a dohánykísárosokat még egyszer emlékeztetnünk kell arra, hogy úgy az ő sajtóorganumának, mint pedig a „Dohánykísárosok Szövetségé”-nek léte az összes dohánykísárosok támogatásától függ s ennél fogva az összes érdekelt erők együttes munkájára van szükség, ha a szorongatott helyzetben sinylődő trafikósokra nézve tényleg üdvös eredményeket akarunk elérni.

A szövetség fennáll, sőt tagjainak száma folytonosan növekszik. Amit fennállásnak rövid ideje alatt alkotott, impozánsnak nevezhető, még ha az eredmények egyelőre nem is láthatók. Az elnök, valamint a szövetség egész választmánya minden tőlük telhetőt megtesznek s nem vezeti őket más érdek, csupán az, hogy pályatársaik számára elviselhető állapotokat teremtsenek. Ami a lapot illeti, szerénységünk nem engedi felemlíteni a mi fáradozásunkat; különben is mindenki ismeri lapunk tendenciáját s mindenki tudja, hogy tövises feladatnak kell megfelelnünk, amidőn szünet nélkül a kísárosok érdekeiért folytatunk harcot. Joggal lehetne tehát feltenni, hogy a fővárosban alig van dohányárus, aki ne sietne a legnagyobb örömmel a szövetség kötelékébe lépni és kötelességének ne tekintené, hogy megszerezze azt a lapot, mely kizárólag az ő részére bir létjogosultsággal. Azt hihetné mindenki, hogy minden becsületes gondolkodású dohányárus legszen-

tebb kötelességének tekinti, hogy kartársait ezen két intézmény támogatására birja, már önfentartási ösztönénél fogva is. Azt hihetnők, hogy az államnak ezen munkásai, akik manapság sokkal kevesebb jogot élveznek, mint a legnyomorultabb napszámos, hogy ezek a fehér rabszolgák legalább oly mértékben fognak hálásnak mutatkozni szövetségükkel és sajtójukkal szemben, hogy egyikük sem fog elzárkózni néhány fillér áldozattól, amelyre e két intézménynek léte fentartására sürgős szüksége van. De ehelyett mit látunk? A trafikósok egyik része várakozó álláspontot foglal el és azt lesi, hogy többi kartársai kaparják ki részére a tűzből a sült gesztenyét. Látjuk, hogy egy töredék kutya módjára magalázkodva megcsókolja a korbácsot, amellyel végigvernek rajta. Másik része a trafikósoknak pedig ökleit a zsebébe dugja és gyáván nem meri ellenfelére vetni magát. Végül pedig látunk néhány hiú futóbolondot, akik szívesen játszanak egyesületesdit és büszkék a csörgősipkájukra, még ha ezáltal ártanak is kartársaiknak.

Amint mondtuk, kellemetlen kötelességet róttunk magunkra, midőn végre egyszer minden kiméletet félretéve föltárjuk a hibákat, amelyek a trafikósokat terhelik. De nem hallgathatjuk el most már azokat a konzekvenciákat sem, amelyeket az erőknek illetén szétforgácsolása maga után von, habár kiteszük magunkat annak a veszélynek, hogy ez félreértésekre fog alkalmat adni, noha ez legkevesebbé sem kötelességünk. Ha a dohánykísárosok azt hiszik, hogy elegendő, ha

egy részük az összeség érdekében időt, fáradságot és munkát áldoz, hogy a jelenlegi állapotknál egészségesebb viszonyokat teremtsen, akkor szörnyen tévednek. S ha a kíváncsivá lett indolensek vagy a kívülállók azt kérdeznék, hogy mi történne akkor, ha mindazok, akik jelenleg a trafikosok sorsáért melegen érdeklődnek, kifáradnának, mert hiszen utóvégre mindennek van határa, erre nézve biztosíthatjuk őket, hogy igen rövid időn belül, az összes kisárusok helyzete siralmassá válnék. Nem akarunk a vész prófétái lenni, de ki kell ábrándítanunk azokat, akik ma a nyeregben ülnek s azt hiszik, hogy ez mindig így marad. A jövő elárusítóinak egyenlő jogokkal és kötelességekkel kell birniok. Ha institúciók nem fogják szabályozni valamennyi dohányárus jogait és kötelességeit, akkor a dohányárusok úgy el fognak szaporodni a fővárosban, mint jelenleg a vidéken, ahol majdnem minden házban van egy trafik, de akkor a dohánykisárusok meg fogják ismerni a nagytrafikosok nagy hatalmát oly mértékben, aminőt ma még nem is sejtének. Nagyrészt már ma is fölösleges valaminek tekintik a dohányárusok intézményét és ha a trafikosok ezt még saját eljárásukkal is megerősítik, akkor odáig fejlődhetnek a viszonyok, hogy a dohány, szivar és cigaretta csak mellékárucikkek lesznek, már pedig ugyanabban a pillanatban a dohányárusok foglalkozása megszűnik hivatásszerű kereset lenni.

Tehát sürgős kötelességünknek tekintjük az összes trafikosoknak szívére kötni, hogy mindent elkövessenek, hogy szövetségük és sajtójuk, tehát az ő egyedüli fegyvereik, föllendüljenek. Ha az utolsó kézműves ily célokra, amelyek létét érdeklik, néhány fillért hetenként a szájától meg tud vonni, mennyivel inkább kellene ezt olyan embereknek megtenni, akik függő helyzetüknél fogva ugyis némaságra vannak kárhóztatva. A lét vagy nem lét kérdése nemcsak az összeségre nézve, hanem minden egyesre nézve, az ő kezükbe van letéve. Aki frivol módon közömbösség által, vagy más módon vétkezik a szakma ellen, annak viselnie kell majd a konzekvenciákat is. Mert itt az érdekek közössége forog fenn. Azt hisszük, hogy eléggé értelmesen beszéltünk.

Egyöntetű eljárás.

Tudvalevőleg a mellékcikkek azok, amelyek a dohányárusnak a tulajdonképeni hasznot hajtják amelyet tözsdéjében megkeres. Szomorú dolog, de tagadhatatlan tény. Mert végre is meg lehetne követelni, hogy a pénzügyminiszterium az üzleti vállalkozókat, akik az ő gyártmányainak árusítását vállalják el, úgy fizesse, hogy költségeiken felül, amelyeket viselniök kell, fáradságukért valami jövedelemre is szert tegyenek. Mert manapság egyetlen trafikról sem lehet ezt elmondani. A mellékcikkeknek kell a tulajdonképeni hasznot hoznia.

Sajnos azonban ezt a rendkívül fontos árucikket a trafikosok csak nagyon kevéssé használják ki. A trafikos az, aki egy új árucikket bevezet, aki azután raktáron tartja, befektetés, fáradság és munka árán elterjedését elősegíti és a hasznot voltaképen mégis a gyáros huzza, még a trafikosoknak csak egy elenyésző töredék marad és csak a rengeteg számú árukon, amelyeket mind elárusítani kénytelen, keresi meg a csekély jövedelmet.

Mindenekelőtt arra figyelmeztetünk, hogy a cigarettapapír-, cigarettahüvely-, pipa-, pipaszár-, papír- és faszipka gyárosok a trafikosokra egyenesen rá vannak utalva. Ha a trafikosok valamelyiknek az áruit nem akarják árusítani, akkor a gyárosnak be kell a gyárat csuknia. A felsorolt áruk már rendeltetésüknél fogva kizárólag csak trafikokban való elárusítására alkalmasak. Tehát a trafikos diktálhat a gyárosnak, s nem megfordítva.

És ezt akarjuk mi elérni. Ez az, amire a trafikosnak legelső sorban törekednie kell. A mai helyzet nem állhat fenn tovább. Az elárusítót ma nullának tekintik, mert a gyáros arra számít, hogy a trafikokban az ő áruit a közönség keresi. Ennélfogva a publikumot igyekszik reklámjai segítségével preparálni, ahelyett, hogy arra fektetne sulyt, hogy a trafikost a maga részére megnyerje. Sajnos némely trafikosok olyan naivak, hogy azt hiszik, hogy esznek valami jövedelemtől, ha az illető árucikkeket nem tartják raktáron. Szeretnék látni, hogy például mit tenne az Abadie cigarettapapirosi illetőleg ennek gyártója, ha az összes trafikosok nem akarnák ezt a papírt raktáron tartani. Ennek egészen bizonyosan az lenne a következménye, hogy a trafikosoknak több hasznot engednének át és általában kedvezőbb feltételeket engedélyeznének nekik. S épen így van ez az összes árucikkeknél. Természetesen a gyáros büszke és rideg, ha látja, hogy az ő cikkeit kénytelen raktáron tartni, ami pedig egyetlen esetben sem áll. A kereslet csupán — mint említettük — a gyárosok reklámjának következménye és ennek a körülménynek köszönheti az illető áruinak a renoméját. Mert bizony ezeknek a cikkeknek jókora része a lehető legszilányabb és a trafikos sokkal jobb árukat ajánlhatna a fogyasztóknak.

Hogy a gyárosok mily kényelmesen rendezték be a dolgukat, kitűnik már abból is, hogy a nagyárudokban merészelik a raktáraikat berendezni, hogy a fogyasztást

ilyképen biztosítsák. Jól tudják ugyanis, hogy a nagytrafik a presszióra rendkívül alkalmas intézmény, s hogy áruikon legjobban így adhatnak tul. Eszük ágában sincs a trafikossal törődni, mert tisztában vannak azzal, hogy az ő jóakarata nélkül is elérik céljukat. Hiszen valósággal érthetetlen, hogy az ország 60.000 trafikja így leigáznai engedi magát és rendelkezni hagy magával és hogy eddig senkinek sem jutott eszébe ezt az ígát lerázni. Mert — jól meg kell jegyezni — a szivar és cigaretta az állam egyedárusági cikkei. Az állam részéről már el kell tűrni egyet-mást. De hogy akármelyik obskurus cigarettapapirgyáros Galiciában vagy másut miért kényszerítheti reá a trafikosokra az ő áruit, ez olyan érthetetlen valami, amit egyetlen értelmes ember fel nem foghat.

Égető szüksége forog tenn annak, hogy a trafikosok ez irányban teljes szabadságra tegyenek szert, azaz egyértelműleg határozzák el, hogy mely árucikket akarják raktáron tartani s melyeket nem. Olyan gyárosok, akik képzelt hatalmukban méltánytalanul bánnak a kisárusokkal, mellőzendők, oly gyárosok, akik reklámjaik segítségével a közönséget rábirják, hogy az ő cikkeiket keressék, szintén bojkott alá helyezendők. Azoknak a gyárosoknak az áruit, akik raktáraikat a nagyárudákban illitják fel, a trafikosok ezuttal ne árusítsák. Ellenben mindazok a gyárosok, akik a trafikosoknak különös előnyöket nyújtanak, a „Trafikosok Ligájá“-ban, amely erre a célra a „Dohányárusok Szövetségé“-nek égiszealatt alakítandó, szorgalmas, buzgó és tevékeny elárusítókra fognak találni, akiknek mindegyike minden lehetőt meg fog tenni az illető áruk érdekében.

Ez a mi indítványunk és minthogy mi ezt az ügyet — ismételtelen kiemeljük — nagyon sürgősnek tartjuk, reméljük, hogy rövid időn belül valósággá fog válni, amit a példabeszéd mond, hogy egyesült erővel minden bajt, szemérmatlenséget, minden hatalmat meg lehet törni.

Vegyes hírek.

A temesvári tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság figyelméhe. A temesvári dohánykisárusoktól számos panasz érkezett hozzánk, melyek szerint a trafikok szaporodása ott ijesztő arányokat ölt s ennél fogva a meglévő kisárudák existenciáját veszélyezteti. A távolság egyik trafikból a másikig ott gyakran csak 40—50—60—70 lépés, ami tehát teljesen szabályellenes dolog, mert hiszen az érvényben levő rendeleteket talán respektálni is kellene. A *Szent György téren* és a határos *Zápolya-utcában* és *Merényi-utcában* nem kevesebb, mint 9 trafik van, amelyek egymáshoz olyan közel fekszenek, hogy ez minden törvénynek és méltányosságnak csufjára szolgál. Hiszen mi nagyon jól tudjuk, hogy a vidéken miképpen folyik a trafikengedélyek osztogatása. De olyan veszedelem még sincs egyebütt, mint Temesváron. Legkevésbé sem veszik figyelembe, hogy minden ujonnan felállított trafik a többi trafikok konzumát apasztja s minthogy ezek a szegény

emberek óriási költségeket kénytelenek fedezni, az állam ezen munkásainak létét majdnem lehetetlenné teszik. Kérjük tehát a tekintetes temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságot, utasítsa közegeit, hogy jövőre sokkal szigorubban járjanak el ujonnan felállítandó elárusítóhelyek engedélyezésénél.

Erős szivarok. A dohányzó közönség köréből sokan panasszal fordulnak hozzánk amiatt, hogy a Trabuco-, Britanika- és gyakran a Regalitas-szivarok olyan erős dohányt tartalmaznak, hogy még az erős dohányosnak is kellemetlenek. Még pedig ezek a szivarok a fővárosi gyárakból valóknak látszanak. Minthogy tudvalevőleg a közönség ízlése ez irányban a legutóbbi időben alaposan megváltozott, minthogy még a Virginia-szivarok kedvelői sem kívánnak erős szivart, helyes lenne e tekintetben változtatásokat eszközölni. Hogy a Regalia Mediának olyan nagy a kereslete, noha ezen a szivaron semmi különös sincs, ennek épen az a magyarázata, hogy olyan dohányosok vásárolják, akik hasonló könnyű szivart a trafikokban nem kapnak. Az általunk már gyakrabban sürgetett 2—3 uj fajta könnyebb szivar sürgős szükségletet elégítené ki és jelentékeny kereslete biztosítva lenne.

Az osztrák dohányjövédék bevásárlásai. Az osztrák dohányjövédék beható változtatást szándékozik tenni bevásárlási rendszerén a hollandi piacon. Eddig a dohányjövédék az általa szükségelt Java- és Sumatradohányt a nagyobb hollandi kereskedőktől vásárolta oly mennyiségben, amennyit az egyes különböző fajtákból összeállított eredeti szállitmányok tartalmaztak. Ezentul azonban — hir szerint — az összes eddigi szállítók a vásárlásból kizáratnak és a jövédék arra határozta el magát, hogy csak egy céggel fog Sumatra- és Javadohányok szállítására üzleteket kötni. A dohányjövédék kifejezett hivatalos nyilatkozata szerint nem az előbbi szállitmányok meg nem felelő volta indította a dohányjövédék igazgatóságát erre a jelentékeny reformra. Sokkal valószínűbb az a feltevés, hogy az intézkedés okát politikai és egyéb körülményekben kell keresni.

Munkáviszonyok az osztrák dohányjövédéknél. „Az osztrák dohánymonopólium statisztikai közleményei az 1907. évben“ című hivatalos kiadványból a munkáviszonyokról a következőket tudjuk meg. A dohányjövédék hatáskörébe tartozó összes hivatalokban az 1907. év végén összesen 5167 férfimunkás és 34738 női, összesen tehát 39905 munkás volt alkalmazva. Ebből a dohánygyárakra esett 38337 munkaerő (4589 munkás és 33748 munkásnő), a dohánybevéltő hivatalokra 1392 (434 munkás és 958 munkásnő) és a dohányraktára 176 (144 munkás és 32 munkásnő.) Az állandó munkások csoportjába tartozott 4287 munkás és 33377 nő, míg 880 férfi és 1361 nő, akik csupán átmeneti munkára vétettek fel, nem voltak állandó szolgálati viszonyban.

A francia dohányegyedárusági bizottságot kormánya utasította, hogy 350.000 kg. kaukázusi dohányt vásároljon. Ha a vizsgálat 5%-nál nagyobb mennyiségű ilyen dohánynak a vegyítését fogja beigazolni, akkor a bizott-

ságnak bizonyos ármérséklés engedélyezendő. A kaukázusi dohány szállításának 1909. december 31-ig befejezve kell lennie és a marseillei tranzit raktárba be szállíttatnia.

Egyiptom cigaretta és dohány forgalmát az elmúlt évre értéke szerint megállapították. Az adatok a következők:

	1907.	1908.
Behozatal dohányban és szivarban	716.207	860.542
Cigarettek kivitele	393.509	364.977

Míg Egyiptom behozatala dohány és szivar tekintetében az elmúlt évben jelentékenyen emelkedett, a cigaretta export újabb csökkenést mutat. Kitűnik ebből, hogy az egyiptomi cigarettáipar mennyire rá volt utalva a német piacra és hogy ennek hiánya a más országokba való kivittel nem tüntethető el. Minthogy egy egyiptomi font értéke 21 márka, a kereskedelmi budget csökkenése nagyon érezhető. 103.235 egyiptomi fonttal több dohányt hoztak be, ami a belföldi forgalom javára irandó. Ugyáltszik, hogy Egyiptomban a dohány élvezete a benlakók körében a hasisszivás hatósági üldözése tolytán tetemesen növekszik.

Dohányimport Spanyolországban. Hollandia madridi követe kereskedelmi jelentésében erre vonatkozólag a a következőket közli: A spanyolországi dohányimportnál érdekelték figyelme arra a körülményre irányítandó, hogy az állami dohánygyedárúság ebben az országban egy társaságnak a „Compania Arrendataria de Tabacos“-nak adatott bérbe, úgy hogy bármely dohányszál-

lítás Spanyolországba csupán ennek a társaságnak közvetítésével történhetik. Ha tehát dohányt, ha csak postacsomagban is spanyol területre bevisznek, akkor a társaság fizeti az államnak járó vámot és az árut három hónapig a címzett rendelkezésére tartja, aki a vám (regalia) megfizetése, továbbá a társaságnak járó összeg lerovása után az árut átveheti. Három hónap letelte után az árukat az „Arrendataria Compania“ „elévültnek“ nyilváníja és eladja.

Cigaretta-hüvelyek u. n. meglepetésekkel. Oroszországban az a szokás fejlődött ki, hogy a cigaretta-hüvelyes dobozokhoz csekély értékű ékszereket, kék, fogpiszkálót stb. mint ugynevezett „meglepetéseket“ czomagolnak hozzá, hogy ily módon vásárlásra csábítsák a közönséget. Az orosz kormány eleinte az ilyen ajándékok hozzácsomagolását meg akarta tiltani, de később szándékával felhagyott, végre azonban mégis kibocsátotta ily értelmű rendeletét, amely 1908. októberében lépett életbe. Minthogy a német ipar a kérdéses ráadásul szolgáló cikkeket nagy tömegekben szállította az orosz cigaretta-hüvely-gyárosoknak és kereskedőknek, ennél fogva a tilalom különösen pedig annak ilyen rövid időn belüli hatálybalépése reá nézve nagy veszteséget jelentett. A berlini iparkamara emiatt a külügyi hivatalhoz fordult, amelynek interrenciójára az orosz kormány a rendelet hatálybalépését felüggesztette olyképen, hogy a „meglepetésekkel“ árusított cigaretta-hüvelyeket a gyárosok 1909 január 1-ig, a kereskedők pedig 1909 február 1-ig árusíthatják. Ezen idő leteltével olyan cigaretta-hüvely-dobozok forgalombahozatala, amelyekben bármily más tárgyak vannak — kivéve a cigaretták készítéséhez szükséges üvegtömöket s hasonló tárgyakat — absolute tilos.

Lys de France

a legfinomabb és legjobb cigarettahüvely.

Nagyban és Kicsinyben

==== Kizárólag Kapható: ====

özv. **Konti Józsefné**

m. kir. különlegességi tőzsdéjében

Budapest, Andrásy-ut 29.

Mindenütt kapható!

Legjobb a

Kardos

≡ svéd gyújtó. ≡

≡

Legjobb a

German

és

Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

Mindenütt kapható!

Mindenütt kapható!

Mindenütt kapható!!

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: An die Tabakkleintrafikanter der Hauptstadt. — Gemeinsames Vorgehen. — Vermischte Nachrichten.

An die Tabakkleintrafikanter der Hauptstadt.

Eine unangenehme Pflicht ist es, der wir entsprechen. Es handelt sich darum den Tabakkleinverschleisser noch einmal daran zu erinnern, dass sowohl ihre Presse wie auch der Verband der Kleintrafikanter von der Theilnahme sämtlicher Tabakkleinverschleisser abhängig sind und dass daher sämtliche interessirten Kräfte zusammenwirken müssen, soll für die arg bedrängte Verschleisser in der That Erspriessliches geschaffen werden.

Der Verband existirt und wächst sogar an Mitgliederzahl an. Das was er in der kurzen Zeit seines Bestandes geschaffen ist imposant zu nennen, selbst dann, wenn vorläufig die Resultate auch nicht sichtbar sind. Der Präsident und der gesammte Ausschuss des Verbandes leisten ihr Möglichstes ohne ein weiteres Interesse als dasjenige für die Berufsgenossen erträgliche Zustände zu schaffen. Was das Blatt betrifft, verbietet uns wohl die Bescheidenheit unser Bemühen in Erwähnung zu bringen, zumal ja jeder die Tendenz unseres Blattes kennt und jeder weiss, dass wir einer dornenvollen Aufgabe entsprechen, indem wir nicht ermüden die Interessen der Trafikanten zu verfechten. Man sollte nun billig annehmen, dass es in der Hauptstadt wohl kaum einen Trafikanten geben wird, der sich nicht beeilt dem Verbande freudigst beizutreten und als seine Pflicht erachten wird, sich im Besitze jenes Blattes zu setzen, das ja lediglich für ihn Existenzberechtigung hat. Man sollte meinen, dass jeder gerecht denkende Tabakverschleisser es als seine heiligste Pflicht ansehen wird, seine Berufsgenossen zum Beitritt beider Institutionen aufzufordern, schon im Interesse des Selbstunterhaltungstriebes. Man sollte glauben, dass diese Arbeiter des Standes, die dermalen weit weniger Rechte besitzen als der geringste Tagelöhner, dass diese weissen Sklaven sich dem Verbande und

ihrer Presse zumindest insoferne dankbar erweisen werden, dass sich keiner von ihnen anschliesst die geringen Heller zu opfern, welche beide Institutionen zu ihrer Erhaltung dringend bedürfen. Doch was sehen wir? Wir sehen einen Theil der Trafikanten, wie er in zuwartender Stellung verharrt, damit seine anderen Berufsgenossen ihn die gebratenen Kastanien aus dem Feuer holt. Wir sehen einen andern Theil der in hindischer Knechtschaft die Peitsche küsst womit sie gezüchtigt werden, wir sehen, dass ein Theil die Faust in der Tasche ballt und zu feig ist sich auf den Gegner zu stürzen. Endlich sehen wir auch ein solches Theilchen eitler Narren, die gerne Verein spielen und stolz sind auf ihre Narrenkappe, selbst dann, wenn sie ihrem Berufsgenossen dadurch schaden. Wie gesagt, es ist eine unangenehme Pflicht der wir uns unterziehen, indem wir einmal jene Fehler rücksichtslos offenbaren, die der Berufsklasse der Trafikanten anhaften. Indem wir dies thun, wollen wir auch die Konsequenzen nicht verschweigen, die ein derartiges Zersplittern der Kräfte zur Folge haben könnte, auf die Gefahr hin, auch Missverständnissen zu begegnen, die wir jedoch nicht beabsichtigen.

Wenn die Tabakkleintrafikanter etwa glauben, dass es genügt, wenn ein Theil von ihnen im Interesse Aller Zeit, Mühe und Arbeit opfert um gestündere Verhältnisse herbeizuführen als die bestehenden sind, dann irren sie sich gewaltig. Und wenn die neugierig gewordenen Indolenten, oder Fernstehenden fragen, was geschehen könnte, wenn alles was sich dermalen warm für den Beruf der Trafikanten einsetzt, müde werden sollte, weil endlich alles seine Grenze haben muss, so können wir nur versichern, dass im Verlaufe sehr kurzer Zeit das Schicksal sämtlicher Trafikanten sich sehr zum Schlimmen wenden würde. Wir wollen keine Unglücksprofeten sein, müssen aber leider auch denen, die heute auf

hohem Rosse sitzen und glauben, dass es immer so bleiben wird, diesen Wahn nehmen. Die Zukunft kennt nur einen Verschleisserstand mit gleichen Rechten und gleichen Pflichten. Wird keine Institution vorhanden sein, welche die Rechte und Pflichten sämtlicher Verschleisser mit allen erlaubten Mitteln versieht, dann werden die Verschleisser in der Hauptstadt so wild wachsen wie dermalen in der Provinz, wo beinahe jedes Haus seine Trafik hat, dann werden die Verschleisser aber auch die Macht des Grossverschleisses kennen lernen, wie sie es dermalen kaum ahnen. Zum grossen Theil wird ja auch noch heute das Trafikwesen als ein überflüssiges Möbl angesehen und wenn die Trafikanten selber dies durch ihr Verhalten bestätigen, so kann es dahin kommen, dass Tabak, Zigarren und Zigaretten bloss Nebenartikel werden, nun und in diesem Falle hat auch das Berufsmässige überhaupt aufgehört.

Wir erachten es daher für dringend notwendig, es allen Trafikanten ans Herz zu legen, Alles aufzubieten damit ihr Verband und ihre Presse, also ihre einzigen Kampfmittel sich eines gedeihlichen Aufschwunges erfreuen können. Wenn der letzte Handlanger sich für derlei Zwecke, die sein Leben bedingen, einige Heller wöchentlich vom Munde absparen kann, um wieviel mehr müsste dies eine Berufsklasse thun, die gemäss ihres Abhängigkeitsverhältnisses, ohnehin mundtot ist. Das „Sein oder Nichtsein“ nicht nur der Gesammtheit der Trafikanten, sondern jedes einzelnen derselben, liegt in ihrer Hand. Wer in frivoler Weise durch Gleichgiltigkeit oder anderen Manieren an der Branche sich verstündigt, der wird die Konsequenzen auch selber zu tragen haben, denn hier ist von einer Interessen-Gemeinschaft die Rede, die jedes Einzelnen Interesse bilden. Wir glauben somit genügend verstanden zu werden.

Gemeinsames Vorgehen.

Bekanntlich sind es die Nebenartikel, welche dem Tabaktrafikanten den eigentlichen Nutzen bringen, welchen er in seiner Tabaktrafik erzielt. Es ist traurig, dass es so ist, aber es ist dies eine Thatsache, die nicht geleugnet werden kann. Denn am Ende könnte man ja verlangen, dass das Finanzministerium einen Geschäftsunternehmer, der seine Fabrikate in Verschleiss nimmt, ihn auch derart schadlos hält, dass er nebst

seinen Kosten die er zu tragen hat, auch einen Verdienst für seine Mühe aufzuweisen habe. Das ist aber fast in gar keiner Tabaktrafik der Fall. Die Nebenartikel müssen den eigentlichen Nutzen bringen.

Leider wird dieses so hochwichtige Fach, von Seite der Trafikanten nur sehr wenig ausgenützt. Der Trafikant ist derjenige der einen neuen Artikel einführt, der ihn alsdann auf Lager hält, durch Investitionen, Mühe und Arbeit ihn eine Verbreitung sichert und den Nutzen zieht eigentlich der Fabrikant selber ein, zumal dem Trafikanten nur ein sehr kleiner Bruchtheil verbleibt und er nur durch die vielen Artikel die er zu verkaufen gezwungen ist, seinen geringen Nutzen erübrigt.

Vor Allem machen wir darauf aufmerksam, dass die Fabrikanten von Zigarettenpapier, Zigarettenhülsen, Pfeifen, Pfeifenröhre, Papier- und Holzspitze direkt auf die Tabaktrafik angewiesen sind. Nimmt der Trafikant ihre Waaren nicht im Verschleiss, dann muss der Fabrikant seine Fabrik schliessen. Die genannten Waaren sind ausschliesslich dazu geschaffen um in den Trafiken verkauft zu werden. Der Tabakverschleisser ist demnach derjenige, welcher dem Fabrikanten diktiren kann und nicht umgekehrt.

Und das wollen wir auch erreichen. Das ist es, was der Trafikant als erstes Ziel erstreben muss. So wie bisher kann es nicht weiter gehen. Der Verschleisser wird heute als eine Null betrachtet, da der Fabrikant darauf rechnet, dass in den Trafiken seine Waare verlangt wird. Er bearbeitet daher das Publikum mittelst seiner Reklame, anstatt Gewicht darauf zu legen, dass er den Trafikanten für sich gewinnt. Leider sind viele Trafikanten so naiv zu glauben, dass ihnen etwas entgeht, wenn sie den betreffenden Artikel nicht auf Lager halten. Wir möchten sehen, was zum Beispiel das Abadie-Papier beziehungsweise dessen Fabrikant machen würde, wenn sämtliche Trafikanten dasselbe nicht auf Lager halten wollten. Die Folge wäre ganz gewiss, dass man den Trafikanten mehr verdienen liesse und ihn überhaupt gute Conditionen bewilligen würde. Und so ist es bei sämtlichen Artikeln. Der Fabrikant muss natürlich stolz und unzugänglich sein, wenn er sieht, dass man seinen Artikel haben muss, was ja niemals der Fall ist. Die Nachfrage entsteht wie gesagt nur durch die Reklame des Fabrikanten und diesem Umstande verdankt der betreffende Artikel sein Renommée. Denn wie viele derartiger Artikel sind der reinste Schund und wie manche andere könnte vermöge seiner Güte der Trafikant dem Consumenten bieten.

Wie bequem es sich die Fabrikanten machen um ihren Absatz leicht zu erzielen, ersieht man schon daraus, dass sie es wagen in den Grosstrafiken ihre Depots zu errichten. Sie wissen nämlich ganz gut, dass die Grosstrafik ein Pressionsmittel ist, die Waaren abzusetzen und kümmern sich den Teufel um die Trafikanten, weil sie recht gut wissen, dass sie auch ohne deren Wohlwollen zum Ziele gelangen. Ja, es ist fast unbegreiflich, dass die 60.000 Trafiken des Landes sich der-

art unterjochen und befehligen lassen und dass es bisher noch keinem eingefallen ist, dieses Joch abzuschütteln. Denn, wohl gemerkt Tabak, Zigarren und Zigaretten sind Monopolartikel des Staates. Vom Staate muss man sich schon etwas gefallen lassen. Warum aber irgend ein obskurer Cigarettenfabrikant in Galizien oder anderswo, den Trafikanten seine Waare aufdrängen kann, das ist etwas was kein vernünftiger Mensch zu begreifen im Stande ist.

Es erheischt einer dringenden Notwendigkeit, dass sich die Trafikanten nach dieser Richtung hin vollständig frei machen, das heisst, dass sie gemeinsam beschliessen, welche Fabrikate sie auf Lager halten wollen und welche nicht. Fabrikanten, die in ihrer eingebildeten Grösse den Verschleissern den Brotkorb hoch hängen, sollen beseitigt werden. Fabrikanten, welche mittelst ihrer Reklame das Publikum heranguiren damit sie in den Trafiken ihre Artikel verlangen, sollen ebenfalls boykotirt werden. Fabrikanten, welche Niederlagen bei den Grosstrafiken errichteten sollen ihre Waaren fortan nicht mehr in den Kleintrafiken verkaufen können. Dagegen sollen all jene Fabrikanten, welche den Trafikanten besondere Vortheile bieten, an der „vereinigten Trafikanten-Liga“, welche sich zu diesem Zwecke unter Aegide des Trafikanten-Verbandes bilden wird, fleissige rührige und energische Verschleisser finden, von denen jeder Einzelne sich warm für der betreffenden Artikel einsetzen wird.

Das ist unser Vorschlag und nachdem wir denselben, wie gesagt für sehr dringend halten, hoffen wir auch, dass in sehr kurzer Zeit zur Wahrheit werden wird, was das Sprichwort sagt, dass mit vereinten Kräften jede Kalamität, jede Mühsal, jede Macht gebrochen werden kann.

Vermischte Nachrichten.

An die verehrliche k. u. Finanzdirektion in Temesvár. Von Seite der Tabakkleintrafikanten in Temesvár kommen uns zahlreiche Klagen zu, denen gemäss, die Vermehrung der Trafiken dort riesig zunimmt und daher die Existenz der bestehenden Kleintrafiken ernstlich gefährdet. Die Entfernung von einer Trafik zur andern ist dort häufig bloss 40—50—60—70 Schritte, was also ganz ungesetzlich ist, nachdem ja endlich die bestehenden Verordnungen respektirt werden müssen. Auf den *Szt. György-tér* und in den angrenzenden *Zápolya-utca* und *Merényi-utca* existiren nicht weniger, als 9 Trafiken, von denen die Entfernungen von der Nachbartrafik so nahe sind, dass diess allen Gesetzen des Rechtes und der Billigkeit Hohn spricht. Wir wissen ja recht gut, wie es mit der Ertheilungen der Trafik-Lizenzen in der Provinz bestellt ist und kennen dieses Kapitel zu Genüge. Aber so arg, wie in Temesvár, ist es doch nirgend bestellt. Man beachtet nicht im Geringsten, dass jede neu errichtete Trafik den Consum der andern Trafiken schmälert, und da die

armen Leute riesige Kosten für ihre Geschäftslokale zu tragen haben, wird jedem dieser Arbeiter des Staates das Leben fast unmöglich gemacht. Wir bitten die löbl. kön. ung. Finanzdirektion in Temesvár, dass sie ihre Organe anweise, in Zukunft weit rigoroser bei der Begutachtung neu zu errichtender Verschleissstellen vorgehe.

Starke Zigarren. Aus Raucherkreisen kommen uns Klagen zu, vermöge welcher die *Trabuco*, *Britanica* und häufig auch die *Regalitas* Cigarre derart starken Tabak enthalten, dass die Cigarren selbst starken Rauchern unbequem werden. Namentlich scheinen es Zigarren aus den hauptstädtischen Fabriken zu sein, welche diese Eigenschaft aufweisen. Nachdem bekanntlich der Geschmack des Publikums in den letzten Jahren sich nach dieser Richtung hien gründlich geändert hat, nachdem die starke Cigarre selbst als *Virginer* nicht mehr gewünscht wird, wäre es angezeigt eine Änderung in dieser Beziehung vorzunehmen. Wenn die *Regalia Media* Cigarre, an der ja im Grunde genommen nicht viel dran ist, so sehr verlangt wird, geschieht es eben auch nur von Seite jener Raucher, die keine ähnlich leichte Sorte im Verschleisse finden. Die von uns öfter urgirten 2—3 neue Sorten leichter Cigarren thäten eben dringend noth und wäre deren flotter Absatz gesichert.

Die Einkäufe der österreichischen Tabak-Regie. Die österreichische Tabakregie beabsichtigt, eine eingreifende Aenderung ihres Einkaufssystems am holländischen Markte. Das „Allgem. Handelsbl.“ berichtet darüber wie folgt: „Bisher hat die genannte Regie die von ihr verbrauchten Java- und Sumatra-Tabake von den grösseren holländischen Händlern gekauft in dem Masse, wie sie in den einzelnen, aus den verschiedenen Sorten zusammengesetzten Originalpartien enthalten waren. Jetzt sollen jedoch alle früheren Lieferanten von diesen Lieferungen ausgeschlossen werden, und die Regie hat sich dazu bewegen lassen, nur mit einer Firma Geschäfte in Sumatra- und Javatabaken abzuschliessen. Etwaige Unzufriedenheit mit früheren Lieferungen ist laut ausdrücklichen offiziellen Erklärungen den Regieverwaltung nicht der Anlass zu dieser eingreifenden Veränderung gewesen. Vielmehr muss die Ursache dazu in politischen und anderen Erwägungen gesucht werden.“

Von der österreichischen Tabakregie. (Arbeiterverhältnisse bei der Tabakverarbeitung.) Den „Statistischen Mittheilungen über das österreichische Tabakmonopol im Jahre 1907“ ist über die Standes- und Dienstverhältnisse der Arbeiter folgendes zu entnehmen: Bei allen zum Dienstbereiche der Tabakregie gehörigen Aemtern waren mit Ende Dezember 1907 zusammen 5167 männliche 34738 weibliche, somit im gagen 39905 Arbeitspersonen beschäftigt. Hiervon entfielen auf die Tabakfabriken 38337 Arbeitspersonen (4589 Arbeiter und 33748 Arbeiterinnen), auf die Tabakeinlösungsämter 1392 (434 Arbeiter und 958 Arbeiterinnen) und auf die Tabakverschleissmagazine 176 (134 Arbeiter und 32 Arbeiterinnen). Der Gruppe der ständigen Arbeiter gehörten 4287 männliche und 38377 weibliche Arbeitspersonen

an, während 880 männliche und 1361 weibliche Arbeitspersonen, welche nur für den vorübergehenden Bedarf aufgenommen waren, im nicht ständigen Verhältnisse.

Aegyptens Zigaretten- und Tabakverkehr ist jetzt für das abgelaufene Jahr dem Werte nach festgestellt. Wir bieten nachstehend die Zahlen:

	1907.	1908.
Einfuhr v. Tabak, Tumbeki u. Zigarren	716.207	860.542
Ausfuhr von Zigaretten	393.509	364.977

Während die Einfuhr Aegyptens an Tabak und Zigarren im verflossenen Jahre beträchtlich gestiegen ist, hat der Zigarettenexport eine weitere Einbusse erlitten. Darin zeigt sich, wie stark die ägyptische Zigarettenindustrie auf den deutschen Markt angewiesen war und dass der Ausfall auf diesem Gebiete in anderen Ländern nicht wettgemacht werden konnte. Da ein ägyptisches Pfund 21 M ist, ist der Ausfall für das Handelsbudget des Nillandes sehr fühlbar. Die Mehreinfuhr an Tabaken von 103.235 ägypt. Pfd. kam bei dem verminderten Zigarettenexport natürlich dem inneren Konsum zugute. Es scheint, dass in Aegypten der Tabakgenuss der einheimischen Bevölkerung infolge der behördlichen Unterdrückung des Haschischrauchens wesentlich wächst.

Verkauf von Zigarettenhülsen mit sog. Ueberraschungen in Russland. In Russland hat sich vielfach die Uebung herausgebildet, den Schachteln mit Zigarettenhülsen geringwertige Schmucksachen, Messer, Zahnstocher usw. als sog. „Ueberraschungen“ beizufügen, um zum Kauf derartiger Packungen anzureizen. Die russische Regierung hatte ein Verbot solcher Beilagen in Aussicht genommen, es später wieder aufgegeben, schliesslich aber doch erlassen und zwar ist es im Oktober 1908 in Kraft getreten. Da die deutsche Industrie die fraglichen Zugabeartikel in grossen Mengen an die russischen Zigarettenhülsen-Fabrikanten und Händler geliefert hat, so bedeutete für sie das Verbot und namentlich seine kurzfristige Inkraftsetzung, einen grossen Schaden. Die Handelskammer zu Berlin hatte sich behufs Abwehr desselben an das Auswärtige Amt gewandt und hat nunmehr von diesem den Bescheid erhalten, dass die russische Regierung wenigstens die Frist für das Inkrafttreten des Verbots verlängert hat und zwar ist der Verkauf von Zigarettenhülsen mit beigefügten „Ueberraschungen“ für die Fabrikanten der Hülsen bis zum 1. Januar 1909 a. St., für die Händler mit Hülsen bis zum 1. Februar 1909 a. St. gestattet worden. Nach Ablauf dieser Frist ist der Verkauf von Zigarettenhülsen-Schachteln, denen irgendwelche Gegenstände — ausser den zur Herstellung der Zigaretten dienenden (gläsernen Stopfern und dergl.) — gänzlich verboten.

Einfuhr von Tabak in Spanien. Der niederländische Gesandte in Madrid schreibt hierüber in Handelsberichten Folgendes: Die Aufmerksamkeit der bei der Einfuhr von Tabak in Spanien Interessenten sei auf den Umstand gelenkt, dass das staatliche Tabaksmonopol in diesem Lande an eine Gesellschaft, die „Compania Arrendantaria de Tabaccos“ verpachtet ist, so dass alle Einfuhr des Handels in Tabak nur durch Vermittlung dieser Gesellschaft geschehen kann. Wird daher Tabak, und wenn auch nur durch Postpaket, in das spanische Grundgebiet eingeführt, so zahlt die genannte Gesellschaft den an den Staat schuldigen Zoll und hält die Ware drei Monat zur Verfügung des

Adressanten, welcher nach Zahlung des Zolles („Regalia“) und der der Gesellschaft schuldigen Summe, die Ware in Empfang nehmen kann. Nach Ablauf von drei Monaten werden die Artikel durch die „Compania Arrendantaria“ für „verfallen“ erklärt und verkauft.

Vom Tabaksmuggel. Die „N.-Y. St.-Ztg.“ schreibt: In den Regierungsspeichern sind 1000 Pfund Tabak zur Untersuchung durch die Zollbehörden mit Beschlag belegt worden. Der Tabak wurde, in fünf Körben verpackt, auf den Piers der Hamburg-Amerika-Linie in Hoboken aufgefunden. Die Körbe waren an Bord des Dampfers „Amerika“ als Passagiergut von Europa herübergekommen. Es kommt vor, dass Koffer und Kisten, in welchen zollpflichtige Gegenstände enthalten sind, auf den Piers liegen bleiben, um einen Zeitpunkt zur Abholung abzuwarten, in welchem die Zollbehörden nicht so scharf aufpassen. Die Hilfs-Hafenaufseher William Morrison und William Tierney entdeckten die Körbe auf dem Pier und fanden bei näherer Untersuchung den Tabak. Die Körbe waren als Eigentum eines Mannes bezeichnet, welcher als Passagier auf der „Amerika“ angekommen war, der aber, wie die Beamten festgestellt haben, zweifellos nichts mit einem Schmuggelversuch zu tun hatte. Nach Angabe der Zollbehörden gehen die Schmuggler folgendermassen vor: Die Waren werden unter dem Namen eines Passagiers, welcher nichts davon weiss, an Bord eines Dampfers gebracht. Wenn alles gut geht, stellt sich jener Mann, welcher den Namen des Passagiers missbraucht hat, unter Angabe des falschen Namens ein und nimmt die Waren mit sich. Geht jedoch vorher irgend etwas schief, so kann der eigentliche Schmuggler kaum ermittelt werden, da er sich den Namen eines zweifellos Unbeteiligten zugelegt hatte. Der Wert des beschlagnahmten Tabaks wird auf 485 Dollar pro Pfund angegeben.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályorsorsjáték (XXIII. sorsjáték) 6. osztályának huzásai folyó évi március hó 24-től április hó 21-ig tartanak meg, még pedig a következő napokon:

március: 24, 26, 27, 29, 30, 31,
április: 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14,
15, 16, 17, 21-én.

A huzások mindig délelőtt 1/2 9 órakor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. Kir. Szab. Osztályorsorsjáték huzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésnek terhe alatt 1909. évi március hó 17-ig eszükszandó.

Budapest, 1909. évi március hó 7-én.

Magyar Királyi Szabadalmazott
Osztályorsorsjáték Igazgatósága.

Lukács. Hanay.